

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

باب حادی عشر

صفات سلبیه خداوند

جلسه ۳۹

استاد علی احمدی

خداوند متعال قابل رویت نیست:

طبق دلایل نقلی (آیات و روایات)، نه تنها خداوند متعال با چشم سر قابل مشاهده نیست، بلکه اذهان و اوهام که دقیق تر از چشم سر هستند نیز قابلیت درک و مشاهده خداوند متعال را ندارند.

توجیه اشاعره در اعتقاد به رویت خداوند، در حالی که خدا را مجرد می دانند:

برخی از اشاعره در توجیه این اعتقاد خود گفته اند: منظور ما از رویت، نقش بستن تصویر خدا در چشم یا خروج شعاع از چشم برای رویت خدا نیست، بلکه حالتی است که پس از مشاهده شدن یک شیء، برای انسان حاصل می شود و برخی دیگر گفته اند: منظور ما این است که خدا در قیامت برای مومنین کشف می شود.

بررسی این توجیه: اگر منظور اشاعره، کشف تام و روشن شدن حقیقت باشد، اشکالی بر آنها وارد نیست؛ ولی اگر منظور دیگری دارند، چیزی جز مشاهده شدن خدا با چشم، از این توجیه آنها قابل تصور نیست؛ که باطل است.

دلایل قرآنی، بر محال بودن رویت خداوند متعال:

۱- خداوند متعال خطاب به حضرت موسی فرمود: «لَنْ تَرَانِي» یعنی هرگز مرا نخواهی دید.

۲- «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ».

۳- «فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ».

۴- «وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا

كَبِيرًا».